

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

Mgr.Ing. Lucie MASNEROVÁ : Vývoj hry u 2 – 4 letých dětí v mateřské škole

Posuzovatel : doc.PhDr. Eva Opravilová,CSc

Rozsah předložené práce a formální náležitosti odpovídají požadavkům práce rigorózní. Vše je řádně doloženo a zdokumentováno. Odborná literatura, citovaná podle bibliografické normy, zahrnuje cca 50 titulů převážně české a přeložené literatury, včetně 2 původních titulů literatury zahraniční.

Práce je přehledně a logicky členěna (až na poněkud atomizovaný obsah). Používání odborné terminologie, stylistika a gramatická správnost jsou zvládnuty dobře.

Teoretická část je zpracována přehledně a pečlivě, zdroje jsou uvedeny a podle uzance doloženy. Zahrnuje popis a enumeraci širokého kontextu problematiky, která se zvoleným tématem souvisí, ale právě tato širé záběru vede místy k opakování myšlenek a obecných tvrzení, v nichž se objasnění vlastního záměru poněkud ztrácí.

Široký, obecně interpretovaný pohled na problematiku volné hry, přináší přesvědčivé argumenty o jejím významu pro dítě předškolního věku a kriticky fundovaně hodnotí současný stav na mateřských školách, který tomuto významu neodpovídá. Vlastní téma pak tyto vztahy a spojitosti přímo nesleduje. Konstatování významu volné hry pro dítě i učitelku je opřeno hlavně o citované zdroje a z vlastního šetření přímo nevyplývá.

V závěru teoretické části by bylo vhodné vymezit volnou výchovu nejen z hlediska fenomenologického, ale naznačit i úhel pohledu a argumenty, které rozhodovaly při přípravě dílčího pozorování a sledování dětí. Problematika volné hry má několik vrstev, mezi kterými jsou různě významné vazby (prostředí, sociální klíma, materiální stimulace, prostor, čas). Bylo by užitečné je hierarchizovat a specifikovat i vzhledem k podmínkám cizojazyčné mateřské školy kde bylo pozorování provedeno, které jak sociálně, tak časovým podílem, věnovaným volné hře, nelze považovat za standardní.

Empirická část práce prokazuje znalost metod pedagogického šetření i schopnost zhodnotit a interpretovat výsledky. Provedené vlastní pozorování bylo velmi precizní a exaktně vyhodnocené a včetně příloh podrobně dokumentované. Vzhledem k velikosti vzorku a možné míře spolehlivosti získaných údajů se náročné a pracné vyhodnocování výsledků jeví až poněkud exkluzivní.

Explicace cílů zahrnuje tři úkoly, z nichž každý sám o sobě představuje velké téma a je otázkou, do jaké míry bylo možno jejich podstatu a vazby v dané konstelaci hlouběji postihnout. Klíčová je dimenze sociální komunikace v rámci volné hry dítěte v mateřské škole, kterou se autorce podařilo dobře zachytit, vyhodnotit a interpretovat. Rovněž sledovaný posun v námětové hře přináší zajímavé postřehy. Získané údaje podpořily autorčinu snahu zdůraznit a posílit postavení volné hry dítěte při době pobytu v mateřské škole, která jako

ústřední motiv celou prací prochází. Zajímavé jsou i dílčí úvahy nad některými získanými údaji, která autorka funkčně propojovala s vlastními zkušenostmi.

Marginální, do jisté míry spekulativní a ne zcela funkční se jeví připojený akční výzkum (spíš anketní šetření) k výběru hračky v domácím prostředí (neznáme soubor a nabídku, nevíme co jsou hračky nevymezené pohlavím). Tato problematika je z hlediska vlastního záměru vedlejší a otázka funkce a současného postavení hračky by s ohledem na dynamické změny v této oblasti zřejmě vyžadovala aktuálnější situační rozbor (hlavní zdroj je z roku 1980).

Předložená práce bezpochyby přispěla ke zkvalitnění vlastní edukační činnosti autorky a posléze by mohla být využita i k obohacení profesních zkušeností při dalším vzdělávání učitelek mateřských škol. Autorka v obecné rovině současnou problematiku volné hry citlivě vnímá a dovede své empirické zkušenosti analyzovat a propojovat s teoretickými poznatky.

Práce Mgr. Ing. Lucie Masnerové po stránce obsahové i formální práce naplnila požadavky rigorózního řízení a lze doporučit, aby byla jako **rigorózní práce uznána**.

Praha, 25.1.2013

Doc. PhDr. Eva Opravilová, CSc